

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF JOSEPH R. MICALLEF
ONOR. IMĦALLEF TONIO MALLIA**

Seduta ta' nhar l-Erbgħa, 15 ta' Novembru, 2023.

Numru 10

Rikors numru 750/12/1 AF

Busy Bee Estates Limited (C-30083)

v.

Anthony Formosa, Anne Formosa, u Dr. Cedric Mifsud u l-PL Peter Paul Sammut li b'digriet tad-19 ta' Settembru 2012 ġew maħtura Kuraturi Deputati sabiex jirrapreżentaw lill-imsefrin Vivienne Formosa, residenti l-Italja, Lewis Formosa, residenti l-Awstralja, Mario Formosa, residenti l-Ingilterra u Emmanuel sive Noel Formosa li fil-verbal tas-seduta tad-19 ta' April 2016, Dr. Larry Formosa assumu l-atti u l-patroċinju ta' Anne, Vivienne, Lewis u Emanuel Formosa

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza dwar żewġ appelli imressqa mill-konvenut Anthony Formosa u mill-konvenuti Lewis, Vivienne, Mario, Emanuel sive Noel Formosa u Anne Formosa minn sentenza mogħtija mill-Prim'Awla

tal-Qorti Ċivili fit-30 ta' Mejju, 2017. F'dik is-sentenza l-Ewwel Qorti laqgħet it-talbiet tas-soċjetà attriċi u ordnat li jsir il-bejgħ permezz tal-liċitazzjoni ta' diversi proprjetajiet li fihom il-partijiet f'din il-kawża huma sidien ta' ishma mhux indaqs.

Daħla

2. Is-soċjetà attriċi, permezz ta' rikors ġuramentat intavolat fis-27 ta' Lulju 2012, talbet lill-Ewwel Qorti:

“(1) Tiddikjara li l-binja fl-Imsida, konsistenti f’ħanut numru dsatax (19), l-x-Xatt ta’ Xbiex, kantuniera ma’ Triq Antonio Bosio, u dar u ħanut ieħor, bin-numri tnejn (2) u tnejn ittra 'A' (2A) fi Triq Antonio Bosio, mhijjex komodament divizibbli bejn il-partijiet bhala l-uniċi ko-proprjetarji tal-istess;

(2) Tordna li l-imsemmija proprjetà tinbiegħ bil-liċitazzjoni taħt l-awtorità ta' din l-Onorabbli Qorti a tenur tal-Artikoli 515 sa 522 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

Bl-ispejjez kollha kontra l-intimati, li huma minn issa ingunti għas-subizzjoni.”

3. Illi s-soċjetà attriċi ressqet it-talbiet suesposti abbażi tas-segweni premissi:

“1. Illi qabel xejn jingħad li din il-kawża qiegħda tiġi pprezentata wara li fil-25 ta' Novembru 2011 giet deċiża b'mod definittiv mill-Onorabbli Qorti tal-Appell Superjuri, il-kawża fl-ismijiet premissi (Rik. 651/0711 GCD), fejn giet ikkonfermata d-deċiżjoni ta' din l-Onorabbli Qorti li ċaħdet it-talbiet tar-rikorrenti a tenur tal-Artikolu 495A(2) tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

2. Illi l-kumpannija rikorrenti hija proprjetarja tas-sehem indiviż ta' erbgħa minn ħamsa (4/5) minn binja fl-Imsida, konsistenti f’ħanut numru dsatax (19), l-x-Xatt ta’ Xbiex, kantuniera ma’ Triq Antonio Bosio, u dar u ħanut ieħor, bin-numri tnejn (2) u tnejn ittra 'A' (2A) Triq Antonio Bosio, Msida.

3. *Illi l-kumpannija rikorrenti akkwistat is-sehem indiviż tagħha fil-proprjetà fuq imsemmija permezz ta' tliet (3) atti pubbliċi kif ġej:*

“(i) att tat-12 t’Awwissu 2002 ippubblikat min-Nutar Joseph Vassallo Agius fejn il-kumpannija rikorrenti xtrat kwint (1/5) indiviż mingħand Joseph u Lucia Friggieri;

(ii) att tad-29 ta' Novembru 2002 ippubblikat min-Nutar Joseph Vassallo Agius fejn il-kumpannija rikorrenti xtrat kwint (1/5) indiviż mingħand Phyllis Bonello;

(iii) att ieħor tad-29 ta' Novembru 2002 ippubblikat min-Nutar Joseph Vassallo Agius fejn il-kumpannija rikorrenti xtrat kwint (1/5) indiviż mingħand Francis Xavier Formosa u kwint (1/5) indiviż ieħor mingħand Calcedonio Gatt, Louis Vincent Gatt, u Vincent Gatt, bħala eredita' Mary Gatt.”

4. *Illi r-rimanenti sehem indiviż ta' wieħed minn ħamsa (1/5) tal-proprjetà mertu ta' din il-kawża jappartjeni lis-sitt intimati aħwa Formosa, Anthony, Vivienne, Lewis, Mario, Anna u Emanuel, f'ishma indiviżi u ugwali ta' wieħed minn tletin (1/30) kull wieħed, bħala eredi ta' missierhom Giovanni sive John Formosa skond it-testment tal-21 ta' Marzu 1972 ippubblikat min-Nutar Antonio Carbonaro.*

5. *Illi l-ħanut bin-numru dsatax (19), Ix-Xatt Ta' Xbiex, Msida jinsab f'idejn il-kumpannija rikorrenti b'titolu ta' kera, filwaqt li l-intimati jew min minnhom jippretendu li jgawdu titolu ta' kera residenzjali fuq il-fond bin-numru 2, Triq Antonio Bosio, Msida, li jinsab fil-pussess tagħhom. Il-partijiet m'humieq jirrikonoxxu l-pretensjonijiet ta' xulxin fir-rigward tal-imsemmija kirjiet.*

6. *Illi l-kumpannija rikorrenti ma tixtieqx tibqa' aktar in komuni mal-intimati, u tenut kont tal-ishma li għandhom il-partijiet, fejn il-kumpannija rikorrenti għandha erbgħa minn ħamsa (4/5) indiviżi filwaqt li kull wieħed u waħda mill-intimati għandhom sehem ta' wieħed minn tletin (1/30) indiviż, il-proprjetà m'hijiex komodement diviżibbli bejniethom.*

7. *Illi l-kumpannija rikorrenti, kemm qabel u kif ukoll waqt u wara l-kawża fuq imsemmija (Rik. 651/07) għamlet diversi offerti lill-intimati sabiex takkwista s-sehem tagħhom, kif wara kolloq kien l-iskop tal-istess kawża, iżda l-pretensjonijiet tal-intimati dejjem kienu eżagerati u ma ntlahaq ebda ftehim.*

8. *Illi peress li t-talba tal-kumpannija rikorrenti a tenur tal-Artikolu 495A tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta giet miċħuda permezz tas-sentenza tal-25 ta' Novembru 2011 (Rik. 651/07) għar-raġuni li skond l-Onorabbli Qorti tal-Appell Superjuri l-Artikolu 495A tal-Kapitolu 16 ma setax jintuża sabiex ko-proprjetarju li għandu maġġoranza tal-ishma fi proprjetà jisforza l-bejgħ tar-rimanenti ishma favur tiegħu stess, il-kumpannija rikorrenti ma baqgħalha ebda għażla oħra ħlief li*

titlob li l-proprjetà tinbiegħ bil-liċitazzjoni taħt l-awtorità ta' din l-Onorabbli Qorti a tenur tal-Artikoli 512 sa 522 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

9. Illi l-komprarenti Diretturi u rappreżentanti tal-kumpannija rikorrenti jafu b'dawn il-fatti personalment u għalhekk kellha ssir din il-kawza.”

4. Il-konvenuti Anthony Formosa u Anne Formosa ressqu s-segweni eċċezzjonijiet:

“1) Ill preliminarjament ir-rikors tas-soċjetà Busy Bee Estates Limited huwa irritwali peress li t-talba magħmula minn din is-soċjetà għan-nomina ta' kuraturi deputati biex jirrappreżentaw lill-imsiefrin Vivienne Formosa u Mario Formosa ma hijiex konformi mal-ligi.

2) Illi dawn iż-żewġ intimati kif jidher mill-istess rikors promotur huma residenti fl-Unjoni Ewropea u għalhekk in-notifika tagħhom għandha ssir skond ir-Regolament tal-Unjoni Ewropea numru 1393/2007.

3) Illi mingħajr preġdizzju tal-premess l-esponenti qegħdin jipproċedu b'rikors kontra s-soċjetà rikorrenti peress li din is-soċjetà esegwiet xogħolijiet strutturali fil-fond Nru. 2A, Triq Antonio Bosio, Msida liema fond jinsab adjacenti għal fond Nru. 2 fl-istess triq u dan mingħajr il-kunsens tal-esponenti.

4) Illi fl-istess ħin ir-rikorrenti nifded iż-żewġ fondi u b'hekk konsegwenza tax-xogħolijiet esegwiti bidlet in-natura tal-fondi; ikkaġunat danni u irriduċiet konsiderevolment il-valur tal-fondi li tagħhom l-esponenti huma komproprietarji u li tagħhom is-soċjetà qegħda titlob il-liċitazzjoni.

5) Għalhekk l-esponenti jitolbu bir-rispett illi dina l-Qorti tissoprassjedi sakemm tiġi deċiża l-kawza fuq imsemmija biex jiġi riprestinat l-fond Nru. 2A, Triq Antonio Bosio, Msida mertu tal-kawza l-oħra.”

5. Tressqu l-atti neċessarji sabiex jitqabdbu kuraturi deputati għall-konvenuti neqsin mill-Gzejjer Maltin.

6. Dr Cedric Mifsud u l-PL Peter Paul Sammut, għan-nom tal-imsiefrin Vivienne, Lewis, Mario u Emanuel sive Noel Formosa, ressqu risposta li biha ddikjaraw li ma kellhomx mod kif jikkuntattjaw lill-konvenuti msiefrin u

b'hekk ma kinux edotti mill-fatti. Eventwalment Dr Larry Formosa assumma l-atti b'halta l-mandatarju ta' Vivienne, Louis u Emanuel sive Noel Formosa¹ u l-kuratur ta' Anne Formosa li ġiet inabilitata².

7. L-Ewwel Qorti, skont il-verbal tat-12 ta' Marzu 2013, innominat lill-Perit Robert Musumeci sabiex jirrelata dwar jekk il-proprjetajiet in kwistjoni humiex diviżibbli, il-valuri u dwar jekk min'habba l-kawża 869/12JPG kienx ser ikun hemm eżitu negattiv fuq id-diviżjoni/liċitazzjoni.³

8. Il-Perit ippreżenta rapport nhar il-5 ta' Lulju 2013. Illi permezz ta' nota l-konvenuti Anthony u Anne Formosa talbu l-ħatra tal-periti perizjuri⁴; illi din it-talba ġiet irrinunzjata *seduta stante* nhar is-6 ta' Novembru 2014⁵.

9. Illi l-Ewwel Qorti waslet għas-segweni deċide:

“1. Tilqa' l-ewwel talba attriċi u tiddikjara li t-tlett proprjetajiet dsatax (19), l-x-Xatt ta' Xbiex, kantuniera ma' Triq Antonio Bosio u dar u ħanut ieħor bin-numri tnejn (2) u tnejn ittra 'A' (2A), Triq Antonio Bosio, Msida, mhumiex komodament diviżibbli bejn il-partijiet;

2. Tilqa' t-tieni talba attriċi u tordna li jsir il-bejgħ b'liċitazzjoni bil-proċedura mfissra mil-liġi għall-bejgħ bl-irkant tal-imsemmija tlett proprjetajiet kif deskritti fir-rapport tal-perit tekniku, bil-prezz stabbilit abbażi tal-valuri mogħtija mill-perit tekniku kif ġej:

i. Għall-proprjetà 19, ix-Xatt ta' Xbiex, kantuniera ma' Triq Antonio Bosio, Msida, il-valur ta' mitejn u għoxrin elf Ewro (€220,000);

¹ Fol. 154 u 155 u Fol. 168

² Fol.166

³ Fol. 45

⁴ Fol. 84

⁵ Fol. 85

ii. Għall-proprjetà 2, Triq Antonio Bosio, Msida, il-valur ta' tmenin elf Ewro (€80,000);

iii. Għall-proprjetà 2A, Triq Antonio Bosio, Msida, il-valur ta' erbgħin elf Ewro (€40,000);

Bl-ammissjoni ta' oblaturi estraneji biex ir-rikavat jinqasam kwantu għall-erbgħa ishma minn ħamsa (4/5) lis-soċjetà attriċi u sehem minn tletin (1/30) lil kull wieħed u waħda mill-konvenuti.

3. Tordna li l-bejgħ b'liċitazzjoni jsir fil-bini tal-Qorti fil-gurnata u hin li għandha tigi ffissata mir-Registratur (Qrati Civili u Tribunali) u kull parti jkollha d-dritt li titlob li l-barranin jiġu mistiedna sabiex joffru fil-bejgħ b'avviż maħruġ f'gurnal lokali wieħed mill-anqas sitt (6) ijiem qabel il-jum imħolli għall-bejgħ.

L-ispejjeż tal-kawża jithallsu kwantu għal nofs mis-soċjetà attriċi u nofs mill-konvenuti in solidum bejniethom."

U dan wara li għamlet is-segweni kunsiderazzjonijiet legali:

"Ikkunsidrat illi permezz ta' din l-azzjoni, is-soċjetà attriċi, minħabba li ma tridx tibqa' aktar fi stat ta' komproprjetà mal-konvenuti, qiegħda titlob il-bejgħ b'liċitazzjoni tal-proprjetajiet dsatax (19), Ix-Xatt ta' Xbiex kantuniera ma' Triq Antonio Bosio u dar u ħanut ieħor bin-numri tnejn (2) u tnejn ittra 'A' (2A), Triq Antonio Bosio, Msida.

Mill-provi prodotti jirriżulta li s-soċjetà attriċi hija proprjetarja ta' sehem indiviż ta' erbgħa minn ħamsa (4/5) tal-imsemmija proprjetajiet. Ir-riřmanenti sehem indiviż ta' wieħed minn ħamsa (1/5) jappartjeni lill-konvenuti f'ishma indiviżi u ugwali ta' wieħed minn tletin (1/30) kull wieħed bħala eredi ta' missierhom Giovanni sive John Formosa.

Il-konvenut Anthony Formosa jeċċepixxi li in kwantu li l-konvenuti Vivienne u Mario Formosa jgħixu ġewwa pajjiż membru tal-Unjoni Ewropea, huma kellhom jiġu notifikati skont ir-Regolament numru 1393/2007 tat-13 ta' Novembru 2007, 'Service in the Member States of Judicial and Extra-Judicial Documents in Civil and Commercial Matters'. Minkejja li jidher li l-konvenut għandu raġun f'din l-eċċezzjoni, jirriżulta li l-kwistjoni ġiet sorvolata in kwantu li għall-konvenuta Vivienne Formosa assuma l-atti tal-kawża l-mandatarju tagħha l-Avukat Larry Formosa filwaqt illi l-kuratur deputat l-Avukat Dottor Cedric Mifsud ikkomunika mal-konvenut Mario Formosa u ta ruħu b'notifikat tal-atti tal-kawża f'isem l-imsemmi Mario Formosa.

Il-konvenut Anthony Formosa eċċepixxa wkoll illi din il-Qorti għandha tissoprasjedi sakemm tigi deċiża l-kawża bejn il-partijiet dwar il-fond 2A, in kwantu li jsostni li ġew eżegwiti xogħlijiet illegali mingħajr il-kunsens tal-proprjetarji l-oħra. Għalkemm din it-talba ma ġietx

formalment irtirata, ġiet sorpoassata bil-fatt li l-kawża ssokkta u tħalliet għas-sentenza. Din il-Qorti għalhekk mhijiex ser tiegħu konsiderazzjoni tagħha.

Il-kuraturi deputati nominati sabiex jirrapprezentaw lill-konvenuti imsiefrin eċċepew li m'humiex edotti mill-fatti stante li ma kellhomx mezz sabiex jikkomunikaw mal-konvenuti.

Il-bejgħ b'liċitazzjoni huwa regolat permezz tal-artikolu 515 et sequitur tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta, skont liema, għandu jsir il-bejgħ meta l-fond mhuwiex komodament diviżibbli, li kull wieħed mill-konsorti jista' jittlob il-bejgħ bl-irkant, li jistgħu jiġu ammessi oblati estranei, u l-bejgħ jista' jsir taħt is-setgħa tal-Qorti.

B'żieda ma dan, it-talba sabiex ġid immobbli miżmum minn għad ta' sidien jinbiegħ b'liċitazzjoni, trid titqies fid-dawl tal-prinċipji ewlenin li jsawru l-istitut tal-liġi li titkellem dwar ġid komuni. Fost dawn il-prinċipji, hemm il-prinċipju assodat li kull wieħed mill-komproprietarji għandu jedd jiegħu s-sehem tiegħu tal-beni indiviżi in natura (artikolu 502 tal-Kap. 16) u li l-bejgħ b'liċitazzjoni huwa rimedju eċċezzjonali għal din ir-regola. Inoltr, hadd ma' jista' jiġi mgiegħel li jibqa' jzomm haġa in komun ma' haddiehor (artikolu 496 tal-Kap. 16).

Il-Qorti għandha tinvestiga jekk il-beni indiviżi humiex komodament diviżibbli. F'dan l-eżerċizzju, il-Qorti għandha d-diskrezzjoni li tordna l-ekwiparazzjoni fi flus, jew anke bl-imposizzjoni ta' renta, fejn l-ishma ma jirriżultawx indaqs (artikoli 505 u 506 tal-Kap. 16).

Fil-kawża Giuseppe Zammit vs Ludgarda Grech tat-8 ta' Marzu 1983, il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivil qalet hekk:

“Meta beni komuni jistgħu jiġu diviżi bejn il-komproprietarji, it-terminazzjoni tal-komunjoni għandha ssir bil-mezz ta' diviżjoni. Jekk il-beni in komuni ma jistgħux jiġu maqsuma komodament u bla diskapitu, dawn il-beni għandhom jiġu mibjugħa b'liċitazzjoni sabiex jinqasam il-prezz tagħhom.”

F'dak il-każ il-Qorti ccitat mill-kawża fl-ismijiet Speranza Vella vs Antonio Sciberras noe tas-6 ta' Marzu 1948 fejn ġie ritenut li:

“Meta l-beni ma jistgħux jinqasmu komodament mingħajr ekwiparazzjonijiet esaġerati u sproporzjonati, għandhom jiġu liċitati.”

Hekk ukoll insibu fil-kawża Herbert Conti vs George Tonna tal-24 ta' Marzu 1983:

“Mill-banda l-oħra l-artikolu 552 tal-Kodiċi Ċivili jipprovdi li jekk il-beni in komun ma jkunux jistgħu jiġu maqsuma bla xkiel u bla h̄sara u ma tkunx tista' ssir t̄pattija b'beni oħra in komun ta' xorta differenti, iżda tal-istess valur, dawn il-beni jiġu mibjugħa b'liċitazzjoni sabiex jinqasam il-prezz tagħhom.”

F'dan il-kuntest, ta' min jgħid ukoll illi l-liċitazzjoni hija l-eċċezzjoni għar-regola u tikkwalifika bħala rimedju straordinarju. Fis-sentenza Rita Grech et vs Giuseppe Zammit et, deċiża mill-Qorti tal-Appell Ċivili fil-15 ta' Lulju 1969 ingħad illi:

"Il-liċitazzjoni tibqa' rimedju straordinarju u eċċezzjonali ħafna u konsentita biss meta d-diviżjoni ma tistax issir komodament u mingħajr ħsara, ossija mingħajr preġudizzju tal-kondividendi."

Jigi osservat li ma ġiex dikjarat speċifikament mill-perit tekniku jekk kull fond huwiex komodament diviżibbli, stante li ngħataw biss deskrizzjoni u l-valur ta' kull fond. Il-perit tekniku ddikjara biss illi kull fond jista' jiġi likwidat separatament in kwantu li kull wieħed għandu l-entrata separata tiegħu. Madankollu, tenut kont tad-daqs u tad-deskrizzjoni ta' kull fond in kwistjoni, hekk kif mogħtija mill-perit maħtur, jidher car li l-ebda fond ma huwa komodament diviżibbli. Il-Qorti ma tarax li jista' jsir pjan ta' qasma, billi l-ishma tal-immobbli jiġu assenjati in natura. Il-liċitazzjoni ma tistax tiġi evitata għaliex minkejja t-tlett proprjetajiet jistgħu jiġu likwidati separatament, dan mhux biżżejjed sabiex jiġu diviżi l-immobbli bejn il-partijiet tenut kont tas-sehem li jappartjeni lil kull parti fil-kawża u l-Qorti hija tal-fehma li eventwali ekwiparazzjoni kienet tkun eċċessiva tant li tirrendi d-diviżjoni imprattikabbli. Għalhekk, l-añjar mezz, fl-interess komuni tal-partijiet kollha, huwa dak ta' bejgħ b'liċitazzjoni, sabiex ikun jista' jinqasam ir-rikavat.

Il-perit tekniku ntalab iñejji żewġ stimi għall-proprjetà bin-numru 19, l-Xatt ta' Xbiex u dik bin-numru 2, Triq Antonio Bosio, Msida - stima taż-żewġ proprjetajiet bħala soġġetti għall-kirja favur is-soċjeta attriċi u l-konvenuta Anne Formosa rispettivament, u stima tal-proprjetajiet bħala mhux soġġetti għall-ebda kirja.

Fl-affidavit tiegħu l-konvenut Anthony Formosa jikkontendi li għall-liċitazzjoni it-tlett proprjetajiet għandhom jiġu vvalutati mingħajr ma jittieħed kont tal-ebda kirja.

Mill-provi prodotti l-Qorti hija sodisfatta li ħanut numru 19 huwa mikri lis-soċjetà attriċi. Il-konvenut Anthony Formosa jikkontendi li l-kirja tal-fond 19 hija illegali għaliex saret b'qerq in kwantu li missieru, wieħed mis-sidien oriġinali li kera l-fond lill-predeċessuri fit-titolu tas-soċjetà attriċi, qatt ma ta l-kunsens tiegħu sabiex il-fond jiġi mikri. Il-Qorti tirrileva li dan xejn ma jiswa għaliex la l-konvenut u lanqas missieru qatt ma impunjaw din il-kirja u għaldaqstant, f'għajnejn il-liġi hija waħda valida u għandha tiġi kkunsidrata għall-finijiet tal-valutazzjoni tal-proprjetà.

Il-dar bin-numru 2, Triq Antonio Bosio mhijiex okkupata. Madanakollu ma jirriżultax illi l-kirja li kienet tgawdi omm il-konvenuti qatt ġiet itterminata b'dan illi hemm qbil bejn il-partijiet li din għadha fil-pussess tal-konvenuta Anne Formosa.

Għaldaqstant, din il-Qorti ssib illi hawnhekk ukoll din il-proprjeta għandha tiġi stmata bħala soġġetta għall-kirja.

Fir-rigward tal-proprjeta bin-numru 2A, mhuwiex kontestat mill-partijiet illi din hija biss okkupata mis-soċjetà attriċi tant illi l-perit tekniku ma ntablab jagħmel l-ebda stima taġġha daqs li kieku hija soġġetta għall-kirja. Għaldaqstant, il-valur taġġha għandu jiġi stabbilit bħala mhux soġġetta għall-ebda kirja.

Il-perit tekniku jżid jgħid illi ma setax jirrelata dwar x'effett jista' jkollha l-kawża 869/12 fuq id-diviżjoni jew liċitazzjoni in kwantu li ma hemmx qbil bejn il-partijiet dwar il-kirjiet tal-proprjetajiet bin-numru 19, Ix-Xatt ta' Xbiex u dik bin-numru 2, Triq Antonio Bosio, Msida. Din il-Qorti ftit li xejn għandha informazzjoni dwar din il-kawża li qiegħda tinstema minn din il-Qorti diversament presjeduta. Jirriżulta biss illi fl-affidavit tiegħu l-konvenut Anthony Formosa stqarr li din il-kawża tirrigwarda l-okkupazzjoni tas-soċjeta attriċi tal-fond 2A, Triq Antonio Bosio, Msida. Kif diġa ntqal, ma jirriżultax li hemm kontestazzjoni bejn il-partijiet li din il-proprjeta għandha tiġi stmata bħala mhux soġġetta għall-ebda kirja u allura l-Qorti tikkonkludi li l-kawża 869/12 mhijiex ser ikollha eżitu negattiv fuq il-liċitazzjoni."

10. Il-konvenut Anthony Formosa ressaq l-appell nhar id-19 ta' Ġunju 2017. Il-konvenuti Lewis, Vivienne, Mario u Emanuel sive Noel Formosa u għan-nom ta' Anne Formosa, ressqu appell huma wkoll nhar id-19 ta' Ġunju 2017.

11. **L-appell imressaq mill-konvenut Anthony Formosa** huwa msejjes fuq erba' aggravji: li l-Ewwel Qorti straġet fuq il-valuri tal-proprjetajiet imressqa mill-Perit Tekniku fir-rapport tiegħu, liema valuri ma jirriflettux it-trapass taż-żmien tant li l-partijiet mhux ser iġibu prezz li jirrifletti l-valur reali fis-suq tal-istess proprjetajiet u dan speċjalment meta dan il-valur sploda tul l-añhar snin. Il-valur tal-proprjetajiet kellu jkun għoli aktar minn dak stabbilit mill-Ewwel Qorti (**I-Ewwel Aggravju**); li l-Ewwel

Qorti nrorat dak kollu li xehed l-appellant fuq fond 19, ix-Xatt ta' Xbiex fir-rigward tal-kirja li s-soċjetà appellata tikkontendi li għandha. Jgħid li dan il-fond kien oriġinarjament mikri lil Joseph Friggieri permezz ta' skrittura tat-22 ta' Mejju 1972 u li din hija preżentament okkupata mill-istess soċjetà li kkonvertieta f'gelaterija. Jisħaq li missieru kien kontra l-kirja iżda li z-zijiet tiegħu ffirmaw l-istess u ppretendew li kellhom prokura ta' missieru. Jgħid li ma kellhomx prokura ta' missieru, li l-mod kif il-kirja għaddiet għand is-soċjetà appellata huwa suspettuż u li l-post ma kellux jiġi vvalutat bħala post mikri (**it-Tieni Aggravju**); illi minkejja li fond numru 2 ġewwa Triq Antonio Bosio, Imsida jidher li hu vakanti, l-Ewwel Qorti stmatu daqs li kieku għadu mikri lill-konvenuta Anne Formosa meta kien ilu sa mis-sena 2013 mhux okkupat minnha. Jgħid li Anne Formosa illum hija inabilitata. Jgħid li hadd mill-partijiet ma huwa ser jiggwadanja minn dan, sakemm ma jkunx xi hadd mill-partijiet li jittenta jixtri l-fond bi prezz daqs li kieku huwa mikri. Jgħid li wara li żar din l-istess proprjetà meta sar l-aċċess mal-Perit, dan il-fond ġie magħluq b'katina u katnazz (**it-Tielet Aggravju**); Jilmenta illi l-Perit Tekniku kkonstata li l-proprjetajiet huma komodament diviżibbli iżda l-Ewwel Qorti ddeċidiet kontra l-istess konkluzjoni u b'hekk ordnat il-bejgħ bil-liċitazzjoni. Jisħaq li jekk il-proprjetajiet in kwistjoni humiex komodament diviżibbli jew le huwa stat ta' fatt u mhux kwistjoni ta' opinjoni u b'hekk b'dak li kkonkludiet l-Ewwel Qorti ġew preġudikati l-interessi tiegħu u dan għaliex minflok tħalliet il-possibilità li jinqasmu l-assi bejn il-partijiet huma ġew ordnati li jmorru dritt

għal-liċitazzjoni tant li t-tieni talba ma kellhiex tiġi milqugħa. (**ir-Raba' Aggravju**)

12. L-appell imressaq mill-konvenuti **Lewis, Vivienne, Mario u Emanuel sive Noel Formosa u għan-nom ta' Anne Formosa**, huwa msejjes fuq erba' aggravji: li skont ir-rapport tal-Perit mhux ċar jekk il-fond hux komodament diviżibbli u konsegwentement l-Ewwel Qorti ma kellhiex tgħaddi sabiex tippronunzja ruħha. Jgħidu li l-konklużjoni tal-Ewwel Qorti kienet superfiċjali u ma qisitx jekk l-arja ta' waħda mill-proprjetajiet tistax tiġi żviluppata. Jisħqu li l-ordni ta' bejgħ b'liċitazzjoni huwa rimedju straordinarju u li l-Ewwel Qorti kellha terġa' tikkomunika mal-Perit Tekniku sabiex dan jirrelata fuq dak kollu mitlub minnu (**l-Ewwel Aggravju**); li l-Ewwel Qorti inkkonkludiet li l-fond numru 2 huwa okkupat meta ma tressqet l-ebda prova ta' dan (**it-Tieni Aggravju**); illi l-Ewwel Qorti ma ħaditx in konsiderazzjoni l-awment fil-valur tal-proprjetà minn meta sar ir-rapport sa dakinhar tas-sentenza u sa meta ser issir il-liċitazzjoni (**it-Tielet Aggravju**); Li l-Ewwel Qorti ma kellhiex tordna li l-ispejjeż jiġu maqsuma bil-mod kif deċiż stante li kull parti kellha tħallas l-ispejjeż tagħha skont is-sehem tagħha fil-proprjetajiet (**ir-Raba' Aggravju**).

Fatti

13. Qabel tgħaddi sabiex tindirizza l-aggravji din il-Qorti rat l-elenku ta'

fatti mressaq mill-Ewwel Qorti, rat ix-xhieda u d-dokumenti mressqa.

14. Rat li l-Perit Tekniku AIC Robert Musumeci ġie inkarigat iħejji rapport sabiex jiddetermina jekk il-proprjetajiet in kwistjoni humiex komodament diviżibbli, x'valur għandhom u jekk il-kawża b'numru 869/12 hux ser ikollha eżitu negattiv fuq id-diviżjoni/liċitazzjoni.

15. Rat li l-Perit żamm żewġ aċċessi fil-proprjetajiet 19 ix-Xatt ta' Xbiex u fil-proprjetajiet 2 u 2A Triq Antonio Bosio fl-Imsida li fir-rapport⁶ jiddeskrivihom bħala binja konsistenti f'dar u żewġt iħwienet.

16. Rat li l-fond 19 ix-Xatt ta' Xbiex ġie deskritt bħala stabbilment tat-tip *class 6* mal-livell tat-triq taħt bini ieħor b'firxa ta' ċirka 43 metri kwadri. Il-fond huwa aċċessibbli minn aċċess minn Triq ix-Xatt ta' Xbiex u minn żewġ aċċessi fi Triq Antonio Bosio Msida. Il-fond huwa *finished*, attrezzat bil-madum, *gypsum boards*, soffit tal-*gypsum*, servizzi tad-dawl, ilma, drenagġ u *cable television*. Ma dehrux difetti strutturali, għalkemm is-saqaf huwa mgħotti bis-soffit. Busy Bee Estates Ltd hija s-sid ta' $\frac{4}{5}$, u l-konvenuti kollettivament huma sidien tar-rimanenti $\frac{1}{5}$. Il-Perit assuma li Busy Bee Estates Ltd għandha titolu ta' kirja favur tagħha, bħala kirja ta' qabel l-1995 li tispicċa fl-2028, u li b'hekk il-valur tal-fond huwa ta' €220,000. Li kieku l-fond kien battal, il-valur kien ikun ta' €456,000.

⁶ Fol. 54 et. seq.

17. Rat li l-fond 2A Triq Antonio Bosio, l-Imsida, ġie deskritt bħala *plant room* li jservi l-fond 19 u li jinsab fil-livell tat-triq u jokkupa firxa ta' 13-il metru kwadru. Il-fond huwa *finished*, attrezzat bil-madum taċ-ċeramika u l-ħitan huma miksijin bil-*gypsum boards*. Il-bieb ta' barra huwa wiesgħa 1.72 metri meta mkejjel minn ġewwa u jikkonsisti minn *louvred aluminium* ta' lewn kannella. Jidher li kien sar intervent fil-ġebbla. Il-fond huwa attrezzat bis-servizz tal-elettriku iżda mhux bis-servizz tad-drenaġġ u l-ilma. Is-saqaf jikkonsisti minn travetti tal-ħadid u xorok midfunin bejn l-ġholi tal-*flanges*. It-travi kellhom xi sadid f'diversi partijiet u ż-żebgħa max-xorok tqaxxret f'xi partijiet. Ma ġewx ikkostatati difetti strutturali ta' natura maġġura. Il-Busy Bee Estates Ltd hija s-sid ta' $\frac{4}{5}$, u l-konvenuti kollettivament huma sidien tar-rimanenti $\frac{1}{5}$. Il-Perit hawn assuma li l-proprjetà hija battala, għalkemm qed tintuża minn Busy Bee Estates Ltd, u fil-fehma tiegħu l-prezz tal-fond huwa ta' €40,000.

18. Rat li l-fond 2, Triq Antonio Bosio, l-Imsida, huwa mibni fuq żewġ sulari. Il-Perit jiddeskrivi livell bħala 00 u minn dan l-aċċess wieħed jidħol f'entrata li minnha tgħaddi għall-ewwel sular minn taraġ tal-ġebel bir-raġġ. Mill-istess entrata hemm aċċess għall-kamra fil-ġenb fuq il-lemin u mill-kamra hemm aċċess għall-kamra oħra li xi darba kienet *shower room*. Hemm ukoll aċċess separat għall-bitħa fil-ġenb fuq il-lemin u aċċess għall-kamra li tmiss iżda ma tinfidx max-*shower room*. Fil-livell tal-ewwel

sular hemm żewġt ikmamar li jinfdu ma' xulxin fuq in-naħa tax-xellug. Kamra minnhom tagħti għal Triq Antonio Bosio u għandha gallarija miftuħa u oħra tinfed magħha u tinsab f'kantuniera fuq żewġ toroq u ċjoè fuq Triq Antonio Bosio u fuq it-Triq ix-Xatt ta' Xbiex. Fuq il-faċċata li tagħti għal Triq ix-Xatt, Ta' Xbiex hemm gallarija tal-injam magħluqa. Fl-istess sular hemm kamra li tagħti għall-kuritur li jagħti għall-WC li jagħti għall-kamra żgħira li sservi bħala kċina li minnha hemm aċċess għall-bokka tat-taraġ li tagħti għall-bejt. Il-Perit ikkonstata illi l-fond ma kienx adwegwament mantnut, il-ħitan interni juru sinjali ta' tqaxxir. Ġew innutati wkoll konsenturi fil-ħitan anke ta' natura strutturali. Is-servizz tad-dawl u ilma jidhru installati madankollu ma jidhirx li kien hemm provvista. Ammont ta' madum inbeżaq u nqala' minn postu u kien hemm żewġ soqfa tal-konkos li wieħed minnhom wera *spalling* f'xi partijiet. Is-soqfa rimanenti jikkonsistu minn xorok u travi u mill-ewwel daqqa t'għajn ma jidhrux fi stat imminenti ta' perikolu. Evidenti wkoll li l-aperturi tal-injam ilhom ma jiġu mantnuti. Fil-livell tal-bejt hemm żewġ strutturi msaqqfa. L-art mhix livell u tikkonsisti minn *cement screed* b'xi konsenturi li ġew trattati b'żebgħa ta' lewn griż. Ġew innotati wkoll konsenturi fl-opramorta. Busy Bee Estates Ltd hija s-sid ta' $\frac{4}{5}$, u l-konvenuti kollettivament huma sidien tar-rimanenti $\frac{1}{5}$. Il-Perit hawn assuma illi l-konvenuta Anne Formosa kellha l-pussess tal-proprjetà u allura għandha tiġi vvalutata mingħajr pussess vakanti u skont liġijiet tal-kera qodma (pre-1995) u b'hekk il-valur tagħha kien ta' €80,000. Li kieku l-fond kien battal, il-valur

kien ikun ta' €198,000.

19. Rat li l-Perit ikkonstata illi l-proprjetajiet in kwistjoni għandhom aċċess separat u jistgħu jinbiegħu separatament. Jgħid li mhux f'pożizzjoni jikkonstata jekk minħabba l-kawża 869/12 huwiex ser ikun hemm eżitu negattiv fuq id-diviżjoni/liċitazzjoni u dan stante li l-partijiet talbuh jirredigi valuri differenti għall-istess fond skont jekk il-proprjetajiet humiex battala jew le u dan għaliex ma hemmx rikonoxximent tal-kirja li l-Busy Bee għandha fuq fond 19 u dak iż-żmien li Anne Formosa kienet qiegħda tabita fil-fond 2⁷ u rrelata li ma kienx jaf liema valuri għandu attwalment jikkunsidra għal dan l-iskop.

20. Jiġi osservat illi ma saret l-ebda eskussjoni u li ma tressqet l-ebda valutazzjoni oħra.

21. Rat li xehed Brian Friggieri⁸, direttur tal-Busy Bee Estates Limited u kkonferma li l-fond 19 huwa ġelaterija. Hu ppreżenta wkoll dokumenti sabiex juri dan inkluż reklami, kont tad-dawl u ilma, kopja ta' *transfer licence* mingħand l-Awtorità tat-Turiżmu u dokumenti mid-Direttorat tas-Saħħa Ambjentali. Jgħid li l-ħanut ilu jopera bħala ġelaterija għall-erbat isjuf (ix-xhud xehed fis-sena 2015). Jgħid li l-ħanut huwa mikri u huwa proprjetà ta' Busy Bee Estates Limited f'sehem ta' $\frac{4}{5}$ u huwa mikri lil Busy

⁷ Fol. 79 et. seq.

⁸ Fol. 89 et. seq.

Bee Limited. Jgħid li minħabba n-negozju jkun ħafna fl-akkwati u fir-rigward tal-proprjetà numru 2, Triq Antonio Bosia, Imsida, ma kien jara lil ħadd dieħel però jiftakar li xi ftit snin qabel kienet tgħix mara anzjana, omm Anthony Formosa, u magħha kienet tgħix mara oħra, u li kellu l-impressjoni li kienet oħt Anthony Formosa, ċjoè Anne Formosa. Jgħid li l-post kien abbandunat f'dawn l-aħħar snin, li jidher li mhux qiegħda ssir l-ebda manutenzjoni u li qed jakkumula ħafna ħmieg bejn il-grada u l-bieb. Kif daħlu fih qal li jidher li mhux qed jgħixu nies fih u li lanqas ilma ma kien hemm. In kontroezami xehed⁹ illi l-fond 2A qed jintuża bħala *plant room* u fiha makkinarji li jħaddmu l-bankijiet tal-ħanut tal-ġelat. Jgħid li l-kirja kienet ittieħdet mingħand ċertu Catania, li skont id-dokumenti eżebiti jismu Anthony Catania¹⁰. Jgħid li jeżisti kuntratt iżda ma jafx x'titolu hu. Jgħid li fl-1972 ċertu Joe Friggieri ftiehem mas-Sinjuri Formosa dwar il-ħanut, fl-1976 xtara sehem $\frac{1}{5}$ mill-proprjetà kollha u fl-1981 assenja d-drittijiet lil ċertu Fava li għaddihom lil Anthony Catania li wara ftiehem mal-Busy Bee. Eventwalment inxtraw ishma oħra fil-proprjetajiet tant li issa għandhom $\frac{4}{5}$ mill-blokka kollha. Xehed li Busy Bee Limited kera l-fond mingħand Busy Bee Estates u jgħid li t-titolu tal-kera huwa kollu tal-Busy Bee Estates Limited.

22. Rat li ġew ippreżentati kuntratt ta' lokazzjoni tal-5 ta' Settembru

⁹ Fol.104

¹⁰ Fol.93

1972¹¹ u skrittura privata tat-22 ta' Mejju 1972 għall-fond 19, Ta' Xbiex Seafront, Msida.¹² Ġiet ippreżentata wkoll skrittura ta' ċessjoni ta' lokazzjoni tal-fond numru 19, Ta' Xbiex Seafront, Msida, minn Anthony Catania a favur Busy Bee Estates Limited datat id-29 ta' Ottubru 2002¹³, ittra datata t-13 ta' Marzu 2003 u ċekk ta' mitt Lira Maltin (LM100) maħruġ minn Busy Bee Estates Limited lil Anthony Formosa¹⁴ u ċedola ta' depożitu ta' Busy Bee Estates Limited bin-numru 1899/04 u nota korrettorja¹⁵.

23. Rat li ġie ppreżentat affidavit tal-konvenut Anthony Formosa.¹⁶ Xehed li l-proprjetà kollha in kwistjoni għandha tinbiegħ bħala libera u franka u mhux soġġetta għal xi kirja jew dritt ta' terz. Jgħid li Busy Bee Estates Ltd xtrat sehem ta' $\frac{3}{5}$ indiviż mingħand iz-zijiet tiegħu għal madwar għaxart elef kull sehem. B'referenza għal fond 2, Triq Antonio Bosio, l-imsida, jgħid li dan ġie magħluq permezz ta' katina u katnazz wara li sar l-aċċess tal-Perit Musumeci. B'referenza għall-2A, Triq Antonio Bosio, l-imsida, jgħid li fl-opinjoni tiegħu dan qed jiġi abusivament okkupat minn Busy Bee Estates Ltd tant li ħa passi kontriha permezz tal-kawża 869/2012. Jgħid li meta mar jispezzjona dan il-post kien safa attakat. B'referenza għall-proprjetà 19, Xatt Ta' Xbiex,

¹¹ Fol. 111

¹² Fol. 112

¹³ Fol. 115

¹⁴ Fol. 117 u Fol. 118

¹⁵ Fol. 119 u Fol. 123

¹⁶ Fol. 127 et. seq.

dan kien mikri lil Joseph Friggieri permezz ta' skrittura tat-22 ta' Mejju 1972 u preżentement huwa okkupat minn Busy Bee Estates Ltd. Jgħid li missieru kien kontra li jinkera l-fond u jallega li z-zijiet tiegħu, li taw il-kirja, ffirmaw bil-pretensjoni li kellhom prokura mingħand missieru. Jgħid li dan il-ftehim hu suspettuż. Jgħid li konsegwentement il-proprjetajiet għandhom jiġu stmati kollha bħala liberi u franki. Ippreżenta taħrika tal-pulizija fil-konfront ta' Brian Friggieri, kopja tal-iskrittura privata tat-22 ta' Mejju 1972 għall-fond 19, Ta' Xbiex Seafront, Msida favur Joseph Friggieri u korrispondenza ma' terzi rigward fond li ma għandux relazzjoni mal-kawża odjerna, datata 2004, li fiha jišhaq li missieru kien kontra tali kirja ma' Joseph Friggieri. In kontroeżami¹⁷ jixhed li fond numru 19 huwa okkupat, li missieru ma riedx li jinkera l-fond iżda ma ħa l-ebda azzjoni legali rigward l-istess. Fir-rigward tad-dar bin-numru 2, hu kien jidħol liberament b'čavetta, anke biex jieħu ħwejjeġ lil oħtu li kienet rikoverata f'post ieħor. Ma jafx kemm ilu msakkar il-post u ma għamilx rapporti lill-pulizija. Ma jafx li kienu l-pulizija li ssuġġerew li jsir katnazz mal-bieb la l-post huwa vakanti. Xehed li lill-Busy Bee mhux ikellimhom għaliex safa aggredit. Jikkonferma li Busy Bee hija sid ta' $\frac{4}{5}$ u li l-fond 2A huwa okkupat minn Busy Bee Estates Limited.

24. Rat li ġie preżentat rapport tal-pulizija rigward il-fond 2, Triq Antonio Bosio, li jinkludi li kien hemm kwistjoni ta' natura ċivili rigward il-proprjetà

¹⁷ Fol. 150

u li din ġiet imsakkra minħabba biżgħa li jistgħu jidhlu persuni mhux awtorizzati.¹⁸

25. Jiġi nnutat li ma tressqu l-ebda kuntratti jew riċerki relatati mal-proprjetajiet madankollu ma tqajmet l-ebda kwistjoni rigward l-istess, la mill-partijiet u lanqas mill-Ewwel Qorti.

26. Fl-affidavit tiegħu Anthony Formosa jagħmel referenza għall-kawża 869/2012 JPG fl-ismijiet Anthony Formosa et v. Busy Bee li jgħid tressqet minħabba l-allegata okkupazzjoni abbużiva tal-Busy Bee ta' fond 2A, Triq Antonio Bosio, l-Imsida, madankollu ma tressqet l-ebda informazzjoni oħra rigward din il-kawża.

Kunsiderazzjonijiet Legali

Ir-Raba' Aggravju tal-Konvenut Anthony Formosa

27. Din il-Qorti ser tibda billi l-ewwel tindirizza **r-Raba' Aggravju mressaq mill-konvenut Anthony Formosa.**

28. Permezz ta' dan l-aggravju l-konvenut Anthony Formosa jilmenta li l-Perit Tekniku kkonstata illi l-proprjetajiet kienu komodament diviżibbli:

¹⁸ Fol. 147 et. seq.

“Illi in konkluzjoni l-esponenti jikkonferma li l-fondijiet mertu tal-kawza, cioe il-hanut “19” ix-Xatt ta’ Xbiex, kantuniera ma’ triq Antonio Bosio fl-Imsida, u ż-żewġ fondijiet bin-numru “2” u “2A” Triq Antonio Bosio fl-Imsida għandhom il-koll aċċess separat u allura jistgħu jiġu likwidati separatament.”

iżda l-Ewwel Qorti ddeċidiet kontra l-istess konkluzjoni u b’hekk ordnat il-bejgħ bil-liċitazzjoni.

29. Jisħaq li jekk il-proprjetajiet humiex komodament diviżibbli jew le huwa stat ta’ fatt u mhux kwistjoni ta’ opinjoni u b’hekk b’dak li kkonkludiet l-Ewwel Qorti ġew preġudikati l-interessi tagħhom u dan għaliex minflok tħalliet il-possibilità li jinqasmu l-assi bejn il-partijiet huma ġew ordnati li jmorru dritt għal-liċitazzjoni. Jisħaq illi la t-tieni talba hija konsegwenzjali għall-ewwel waħda, li ma kellhiex tintlaqa’ għaliex jisħaq li l-proprjetajiet fil-fatt huma komodament diviżibbli, allura l-Ewwel Qorti ma kellhiex tilqa’ t-talba għall-bejgħ bil-liċitazzjoni.

30. Is-soċjetà appellata twieġeb illi l-Perit Teniku ma kkonkludiet illi l-proprjetajiet huma komodament diviżibbli, bil-kontra ta’ dak li qiegħed jallega l-appellant. Tgħid li dak li ried ifisser il-Perit Tekniku huwa illi la l-proprjetajiet għandhom bieb separat jista’ allura jingħata valur separat għal kull fond. Infatti l-Ewwel Qorti esprimiet illi l-Perit Tekniku naqas milli jikkonkludi jekk il-fond huwiex komodament diviżibbli u l-Ewwel Qorti għaddiet biex tiddikjara dan hi wara li l-Perit Tekniku naqas milli jagħmel dan. Tgħid li mingħajr preġudizzju, li kieku kien il-każ illi l-Perit Tekniku

ddikjara illi l-fond mhux komodament diviżibbli l-Ewwel Qorti ma kinitx obligata li taderixxi mal-istess konkluzjoni.

31. L-Ewwel Qorti għamlet is-segweni kunsiderazzjoni:

*“...: Jigi osservat li ma ġiex dikjarat speċifikament mill-perit tekniku jekk kull fond huwiex komodament diviżibbli, stante li ngħataw biss deskrizzjoni u l-valur ta' kull fond. **Il-perit tekniku ddikjara biss illi kull fond jista' jiġi likwidat separatament in kwantu li kull wieħed għandu l-entrata separata tiegħu. Madankollu, tenut kont tad-daqs u tad-deskrizzjoni ta' kull fond in kwistjoni, hekk kif mogħtija mill-perit maħtur, jidher car li l-ebda fond ma huwa komodament diviżibbli. Il-Qorti ma tarax li jista' jsir pjan ta' qasma, billi l-ishma tal-immobbli jiġu assenjati in natura. Il-liċitazzjoni ma tistax tiġi evitata għaliex minkejja t-tlett proprjetajiet jistgħu jiġu likwidati separatament, dan mhux bizżejjed sabiex jiġu diviżi l-immobbli bejn il-partijiet tenut kont tas-sehem li jappartjeni lil kull parti fil-kawża u l-Qorti hija tal-fehma li eventwali ekwiparazzjoni kienet tkun eċċessiva tant li tirrendi d-diviżjoni imprattikabbli. Għalhekk, l-aħjar mezz, fl-interess komuni tal-partijiet kollha, huwa dak ta' bejgħ b'liċitazzjoni, sabiex ikun jista' jinqasam ir-rikavat.”***

32. Wara li qieset is-suespost jingħad illi din il-Qorti ma tikkondividix dak li jtenni l-konvenut appellant Anthony Formosa. Tqis illi dak li saħaq il-Perit Tekniku kien li l-proprjetajiet għandhom aċċess separat u konsegwentement jistgħu jinbiegħu b'mod separat; madankollu din il-Qorti ma tqisx li din id-dikjarazzjoni tista' tiġi kkunsidrata daqs li kieku l-Perit Tekniku ddikjara li l-proprjetajiet huma komodament diviżibbli. Infatti, u kif osservat l-Ewwel Qorti, din il-Qorti hi tal-fehma li l-Perit ma rrelatax fuq jekk il-proprjetajiet kinux komodament diviżibbli, anke fid-dawl tal-ishma inugwali tal-partijiet, iżda għamel biss osservazzjoni teknika fuq l-aċċessibilità tal-proprjetajiet. Konsegwentement, din il-Qorti tqis illi dan

I-aggravju għandu jiġi miċġud.

L-Ewwel Aggravju tal-Konvenuti Formosa

33. Din il-Qorti ser tkompli billi tindirizza **I-Ewwel Aggravju mressaq mill-konvenuti Lewis, Vivienne, Mario u Emanuel sive Noel Formosa u għan-nom ta' Anne Formosa.**

34. Permezz ta' dan I-aggravju I-imsemmija appellant jilmentaw illi skont ir-rapport tal-Perit Tekniku mhux ċar jekk il-proprjetajiet in kwistjoni humiex komodament diviżibbli u konsegwentement I-Ewwel Qorti ma kellhiex tgħaddi sabiex tippronunzja ruġha. Jisħqu illi I-Perit Tekniku naqas milli jindika wkoll jekk il-kawża numru 869/2012 hux ser ikollha eżitu negattiv fuq id-diviżjoni/liċitazzjoni meta dan kien mitlub minnu. Jgħidu li I-konkluzjoni tal-Ewwel Qorti kienet superfiċjali u ma qisix jekk I-arja tistax tiġi żviluppata. Jgħidu li I-Qorti ħatret perit stante li ma kinitx kompetenti hi sabiex tiddetermina jekk il-proprjetajiet kinux komodament diviżibbli. Jgħidu li mhux kull fond kellu jiġi diviż u li I-Artikolu 515 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta jesigi I-possibilita li s-soċjetà attriċi tiegħu żewġ fondi u I-konvenut jiegħu fond wiegħed, u dan fid-dawl tal-istima peritali. Jisħqu li I-ordni ta' bejgħ b'liċitazzjoni hija rimedju straordinarju u li I-Ewwel Qorti kellha terġa' tikkomunika mal-Perit sabiex dan jirrelata fuq dak mistoqsi minnu u dan stante li teżisti possibilita li I-proprjetà tista'

tinqasam komodament bejn l-istess kontendenti.

35. Is-soċjetà appellata twieġeb għal dan l-aggravju billi ssostni illi dak li għamlet l-Ewwel Qorti kien li tat deċiżjoni dwar it-talbiet imressqa. Taqbel illi l-Perit Tekniku naqas milli jesprimi jekk il-proprjetajiet humiex komodament diviżibbli iżda wara li l-Ewwel Qorti qieset l-atti kkonkludiet dan hi stess billi li s-sidien ghandhom kwoti differenti minn xulxin. Tisħaq li konsegwentement huma sodisfatti l-kriterji mitluba mill-Artikolu 515 tal-Kap 16 u ċjoè li l-beni jistgħu u jmisshom jinqasmu bla xkiel u bla ħsara. Tgħid illi l-Qorti mhux obligata tikkonforma ruħha mal-opinjoni tal-periti kontra l-konvinzjoni morali tagħha.

36. Din il-Qorti tqis illi bla dubju l-irwol tal-qrati tal-ġustizzja huwa li tiddetermina kwalunkwe kawża mressqa quddiemha abbażi ta' dak prodott mill-partijiet. Dan ifisser li hija r-responsabbiltà tal-Qorti li tgħaddi l-ġudizzju tagħha għaliex dak huwa xogħolha. Il-Qorti ma tistax sempliċiment tfarfar mir-responsabbiltajiet tagħha billi tgħid li quddiemha ma għandhiex biżżejjed informazzjoni jew provi sabiex tasal għall-konklużjoni tagħha. Anzi l-Qorti hija kostretta li xorta tagħmel dan, irrispettivament mill-kwalità u livell ta' provi mressqa quddiemha. Fuq kollox il-qrati jridu jimxu mal-prinċipju *quod non est in actis non est in mundo* u jaqa' fuq il-partijiet id-dmir li jressqu kwalunkwe prova jew osservazzjoni neċessarja sabiex il-Qorti tasal għad-deċiżjoni tagħha. Il-

partijiet ma jistgħux jiġu premjati għall-passività tagħhom, sabiex imbagħad iressqu appelli li bihom il-Qorti tal-Appell tkun mistennija li taġixxi qisha Qorti tal-ewwel istanza.

37. Din il-Qorti tibda sabiex tosserva illi ma tressqet l-ebda eċċezzjoni mill-konvenuti appellanti fejn ġie oppost il-bejgħ b'liċitazzjoni kif ma tressqet l-ebda prova jew sottomissjoni anqas qabel l-għotja tas-sentenza tal-Ewwel Qorti. B'żieda għal dan, ma saret la eskussjoni tal-Perit Tekniku u anqas talba sabiex jinħatru periti addizzjonali. Saret nota sabiex jinħatru periti perizjuri mill-konvenut Anthony Formosa però dan irtira l-istess nota. Konsegwentement, f'dan l-istadju ma tqisx li l-konvenuti Formosa appellanti, minbarra Anthony Formosa, jagħmlu sewwa li jressqu dan it-tip ta' aggravju u dan meta ma qajmu l-ebda kwistjoni tul il-mori tal-kawża.

38. Jingħad illi għalkemm il-ġurisprudenza tirrikonoxxi illi l-ġudikant ma għandux sempliċiment iwarrab il-konklużjonijiet ta' perit tekniku mqabblad mill-Qorti stess, sakemm ma jkunx moralment konvint li dan għandu jseħħ, f'dal-każ din il-Qorti ma warrbet l-ebda konklużjoni iżda waslet għad-deċiżjoni abbażi tal-provi li kellha quddiemha:

“Jigi osservat li ma ġiex dikjarat speċifikatament mill-perit tekniku jekk kull fond huwiex komodament diviżibbli, stante li ngħataw biss deskrizzjoni u l-valur ta' kull fond. Il-perit tekniku ddikjara biss illi kull fond jista' jiġi likwidat separatament in kwantu li kull wieħed għandu l-entrata separata tiegħu. Madankollu, tenut kont tad-daqs u tad-deskrizzjoni ta' kull fond in kwistjoni, hekk kif mogħtija mill-perit maħtur, jidher car li l-ebda fond ma huwa komodament diviżibbli. Il-Qorti ma tarax li jista' jsir pjan ta' qasma, billi l-ishma tal-immobbli jiġu assenjati in natura. Il-liċitazzjoni ma tistax tiġi evitata għaliex minkejja

t-tlett proprjetajiet jistgħu jiġu likwidati separatament, dan mhuwiex biżżejjed sabiex jiġu diviżi l-immobbli bejn il-partijiet tenut kont tas-sehem li jappartjeni lil kull parti fil-kawża u l-Qorti hija tal-fehma li eventwali ekwiparazzjoni kienet tkun eċċessiva tant li tirrendi d-diviżjoni imprattikabbli. Għalhekk, l-añjar mezz, fl-interess komuni tal-partijiet kollha, huwa dak ta' bejgħ b'liċitazzjoni, sabiex ikun jista' jinqasam ir-rikavat.

Il-perit tekniku ntalab iñejji żewġ stimi għall-proprjetà bin-numru 19, Ix-Xatt ta' Xbiex u dik bin-numru 2, Triq Antonio Bosio, Msida - stima taż-żewġ proprjetajiet bħala soġġetti għall-kirja favur is-soċjeta attriċi u l-konvenuta Anne Formosa rispettivament, u stima tal-proprjetajiet bħala mhux soġġetti għall-ebda kirja.

Fl-affidavit tiegħu l-konvenut Anthony Formosa jikkontendi li għall-liċitazzjoni it-tlett proprjetajiet għandhom jiġu vvalutati mingħajr ma jittieħed kont tal-ebda kirja."

39. Din il-Qorti b'hekk ma ssib xejn x'tiċċensura bil-mod kif imxiet l-Ewwel Qorti u bil-fatt li ddikjarat li l-proprjetajiet mhumiex komodament diviżibbli u sejra tiċħad dan l-aggravju.

It-Tieni Aggravju tal-Konvenut Anthony Formosa

40. Din il-Qorti ser tgħaddi biex tindirizza **t-Tieni Aggravju mressaq mill-konvenut Anthony Formosa.**

41. Il-konvenut Anthony Formosa jhossu aggravat għaliex l-Ewwel Qorti injorat dak kollu li xehed hu fir-rigward tal-kirja li s-soċjetà appellata tikkontendi li għandha ġewwa fond 19, ix-Xatt ta' Xbiex. Jgħid li dan il-fond kien oriġinarjament mikri lil Joseph Friggieri permezz ta' skrittura tat-22 ta' Mejju 1972 u li din hija preżentament okkupata mill-istess soċjetà li

kkonvertietha f'ġelaterija. Jisħaq li missieru kien kontra l-kirja iżda li z-zijiet tiegħu ffirmaw u allegatament saħqu li kellhom prokura ta' missier l-appellant. Jgħid li l-mod kif il-kirja għaddiet għand is-soċjetà appellata huwa suspettuż u li eżista *foul play* u li l-post ma kellux jiġi vvalutat bħala post mikri anke għaliex ma tressqet l-ebda prova ta' kif l-inkwilinat għadda minn Joseph Friggieri għal għand is-soċjetà appellata.

42. Is-soċjetà appellata twieġeb għal dan l-aggravju billi ssostni illi l-Ewwel Qorti mhux talli ma nroratx dak li saħaq Anthony Formosa, talli kkunsidrat li la l-kirja ma ġietx impunjata għandha titqies bħala kirja valida f'għajnejn il-liġi. Minbarra dan, is-soċjetà appellata żżid illi dak li qiegħed jittlob l-appellant Formosa jmur kontra l-Artikolu 310 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta li jimponi li fl-istima ta' immobbli l-esperti għandhom jinkludu deskrizzjoni u jfissru l-piżijiet, kirjiet u jeddijiet oħra, dan oltre mill-fatt li l-kirja qatt ma ġiet impunjata.

43. Din il-Qorti tikkunsidra li kif inhu evidenti mill-fatti, fond 19, ix-Xatt Ta' Xbiex, preżentement jintuża bħala ġelaterija u li ngħata l-ewwel darba b'kirja fl-1972 permezz ta' skrittura tat-22 ta' Mejju 1972. L-Ewwel Qorti kkunsidrat illi:

“Mill-provi prodotti l-Qorti hija sodisfatta li ħanut numru 19 huwa mikri lis-soċjetà attriċi. Il-konvenut Anthony Formosa jikkontendi li l-kirja tal-fond 19 hija illegali għaliex saret b'qerq in kwantu li missieru, wieħed mis-sidien originali li kera l-fond lill-predeċessuri fit-titolu tas-soċjetà attriċi, qatt ma ta l-kunsens tiegħu sabiex il-fond jiġi mikri. Il-Qorti tirrileva li dan xejn ma jiswa għaliex la l-konvenut u lanqas missieru qatt ma impunjaw din il-kirja u għaldaqstant, f'għajnejn il-liġi hija

waħda valida u għandha tiġi kkunsidrata għall-finijiet tal-valutazzjoni tal-proprjetà.”

44. Din il-Qorti taqbel pjenament ma' dak li saħqet l-Ewwel Qorti u ma tqisx li għandha tiddisturba dak ikkunsidrat minnha. Konsegwentement din il-Qorti ser tiċċad dan l-aggravju.

It-Tielet Aggravju tal-Konvenut Anthony Formosa u t-Tieni Aggravju tal-konvenuti Lewis, Vivienne, Mario u Emanuel sive Noel Formosa u għan-nom ta' Anne Formosa.

45. Din il-Qorti ser tgħaddi biex tindirizza **t-Tielet Aggravju mressaq mill-konvenut Anthony Formosa u t-Tieni Aggravju mressaq mill-konvenuti Lewis, Vivienne, Mario u Emanuel sive Noel Formosa u għan-nom ta' Anne Formosa** kontestwalment.

46. Essenzjalment dak li jilmentaw minnu l-konvenuti appellanti huwa li l-Ewwel Qorti stmat fond numru 2 ġewwa Triq Antonio Bosio, Imsida daqs li kieku għadu mikri lil Anne Formosa, meta jgħidu li huwa evidenti li dan hu vakanti, u ma tressqet l-ebda prova li l-istess fond huwa okkupat. Jgħidu li dan l-istat ta' fatt kien ilu sa mis-sena 2013 u li dan mhux kontestat mill-kuratur ta' Anne Formosa li huwa wkoll il-mandatarju tal-konvenuti Formosa minbarra Anthony Formosa. Jilmentaw illi Anne Formosa qed tabita ġewwa *home*. Jgħidu li hadd ma huwa ser

jigggwadanja minn valutazzjoni li l-fond mhux vakanti sakemm xi hadd mill-partijiet ma jittentax jixtri l-proprjetà hu. Jingħad ukoll illi wara l-aċċess li sar mill-Perit Tekniku, dan il-fond ingħalaq permezz ta' katnazz u li l-Ewwel Qorti ma kellhiex titlob li kellha tingieb prova li l-kirja ġiet itterminata, stante li din il-kirja, ġiet infatti tterminata mal-mewt ta' omm il-konvenut, u li anzi l-atturi kellhom iġibu prova li l-kirja għaddiet għand il-konvenuta Anne Formosa.

47. Is-socjeta' appellata twieġeb għall-dawn iż-żewġ aggravji billi ssostni illi għalkemm kien hemm qbil bejn il-partijiet li l-fond ġie abbandunat u tħalla fi stat hażin ta' riparazzjoni, kienu l-konvenuti li dejjem insistew li Anne Formosa kellha titolu ta' lokazzjoni.

48. Jiġi osservat illi skont ir-rapport peritali, il-Perit Tekniku ġie mitlub jagħmel żewġ evalwazzjonijiet tal-fond 2 u dan stante li ma kienx hemm qbil fuq l-okkupazzjoni tal-fond u t-titolu li tista' tgawdi minnu Anne Formosa:

“4. Illi permezz ta' email (ara Document RM01 anness) li ntbagħtet lill-esponenti mill-avukat Nadine Sant (ghas-socjeta' attrici) nhar is-17 ta' Mejju 2013, u li aktar tard kienet ikkonfermata mill-avukat Errol Cutajar (għall-intimati), l-esponenti intalab jirrelata jekk kif gej:

Proprietà 2 għandha jkollha 2 evalwazzjonijiet kif ġej:

Busy Bee Estates Ltd huma sidien ta' 4/5 bicciet tal-proprjetà. Il-konvenuti ta' Dr. Cutajar (Anthony u Anne Formosa) għandhom sehem ta' 1/30 u l-bicca li jifdal ta' 1/5 hija kollettivament fl-isem tal-partijiet l-oħra (kif irrappreżentati minn Dr. Mifsud bħala kuratur mañtur mill-Qorti).

Barra minn hekk fir-rigward tal-proprjetà 2:

1) Naqblu u naċċettaw li s-Sinjura Josephine Formosa kienet tikri l-proprjetà u l-kirja kienet taħt il-liġijiet tal-kera l-qodma (pre 1995) skond il-Kapitolu 69.

2) Naqblu u naċċettaw li Ms. Anne Formosa kienet tuża l-post biex tgħix ma' ommha Josephine u qattghet ħafna hin mill-ħajja tagħha f'din il-proprjetà.

3) Naqblu u naċċettaw li l-pussess tal-proprjetà 2 jinsab f-idejn Ms. Anne Formosa.

4) Aħna nsostnu li Ms. Anne Formosa abbandunat il-proprjetà u ħalliet il-proprjetà fi stat ħażin ta' riparazzjoni.

5) Aħna nsostnu li Ms. Anne Formosa qed tokkupa l-proprjetà mingħajr titolu. Aħna madankollu ma bdejniex procedimenti ġudizzjarji sal-lum. Barra minn hekk, ikun f'idejn l-qorti, jekk il-procedimenti legali qatt jinbdew, biex tiddeċiedi jekk Ms. Anne Formosa hix qed tokkupa l-proprjetà b'titolu ta' kirja jew jekk hi m'għandha l-ebda titolu fil-liġi.

Għalhekk iż-żewġ evalwazzjonijiet għandhom ikunu is-segwenți:

a. Fl-istat attwali tagħha bħala sugġett għal pussess fejn Busy Bee Estates Ltd huma sidien ta' 4/5 bicciet tal-proprjetà. Il-konvenuti Anthony u Anne Formosa (kif irrappreżentati minn Dr. Errol Cutajar) għandhom sehem ta' 1/30 u l-bicca li jifdal ta' 1/5 hija kollettivament fl-isem tal-partijiet l-oħra (kif irrappreżentati minn Dr Mifsud bħala kuratur maħtur mill-Qorti).

Formosa għandha pussess tal-proprjetà. Għandha tiġi vvalutata mingħajr pussess vakanti u skond il-liġijiet tal-kera godma (pre 1995) u li għalkemm nemmnu li hemm raġunijiet sabiex il-kera ta' Ms. Anne Formosa tintemm aħna ma ressaqna l-ebda kawża sal-lum u fil- preżent Ms. Anne Formosa għandha pussess ta' proprjetà 2.

b. Kif intqal hawn fuq f'termini ta 'titolu ta' proprjetà, iżda altrimenti tiġi vvalutata bħala battala."

49. Madankollu jidher mir-rapport illi l-fond ma kienx qiegħed jiġi utilizzat tant li Anthony Formosa jgħid li sab il-fond imsakkar b'katnazz u anke xehed li Anne Formosa tinsab rikoverata ġewwa *home* (li skont fol.166, digriet tal-Qorti Ċivili, Sezzjoni Ġurisidizzjoni Volontarja, kienet

“Sa Maison Retirement Home, Pieta” fl-2014). Illi dan kollu l-Ewwel Qorti rrikonoxxietu. Madankollu qieset ukoll illi l-konvenuti stess jinsistu li Anne Formosa kellha xi dritt fuq l-istess fond:

“Il-dar bin-numru 2, Triq Antonio Bosio mhijiex okkupata. Madanakollu ma jirriżultax illi l-kirja li kienet tgawdi omm il-konvenuti qatt ġiet itterminata b’dan illi hemm qbil bejn il-partijiet li din għadha fil-pussess tal-konvenuta Anne Formosa.

Għaldaqstant, din il-Qorti ssib illi hawnhekk ukoll din il-proprjeta għandha tiġi stmata bħala soġġetta għall-kirja”

50. Konsegwentement din il-Qorti tinsab issa rinfacċjata b’sitwazzjoni fejn il-konvenuti stess min-naħa l-waħda nsistew li Anne Formosa tgawdi minn titolu ta’ lokazzjoni fuq il-fond u fuq naħa oħra issa jilmentaw li jhossuhom aggravati li l-Ewwel Qorti ma qisix il-fond bħala wieħed mhux battal.

51. Ikkunsidrat dan, din il-Qorti tqis li għalkemm jidher li fil-prattika dan il-fond ma kienx okkupat, ma ngabet l-ebda prova konklussiva illi xi parti, fi kwalunkwe stat li jinsabu, ma għandhiex drittijiet fuq fond 2. Tqis li dikjarazzjoni minnha li l-fond huwa vakanti u liberu u dan mingħajr ma hija mogħnija b’ċertezza li dan huwa minnu, bħal per eżempju dikjarazzjoni tal-partijiet il-kawża jew almenu tal-parti li tista’ tivvanta dritt lokatizju li dan id-dritt ma għadux fis-seħħ jew qed jiġi rinunzjat, jista’ jhalli konsegwenzi mhux mixtieqa jekk il-fond effettivament jinbiegħ. Konsegwentement din il-Qorti ser tiċhad dawn iż-żewġ aggravji.

L-Ewwel Aggravju tal-Konvenut Anthony Formosa u t-Tielet Aggravju tal-konvenuti Lewis, Vivienne, Mario u Emanuel sive Noel Formosa u għan-nom ta' Anne Formosa.

52. Din il-Qorti ser tgħaddi biex tindirizza **I-Ewwel Aggravju mressaq mill-konvenut Anthony Formosa u t-Tielet Aggravju mressaq mill-konvenuti Lewis, Vivienne, Mario u Emanuel sive Noel Formosa u għan-nom ta' Anne Formosa** kontestwalment.

53. Il-konvenuti kontestwalment jilmentaw illi l-Ewwel Qorti straħet fuq il-valuri inklużi fir-relazzjoni tal-Perit inkarigat mill-Ewwel Qorti liema valuri ma jirriflettux it-trapass taż-żmien tant li l-partijiet mhux ser iġibu prezz illi jirrifletti l-valur reali tas-suq u dan speċjalment meta dan il-valur sploda tul l-aħħar snin u li l-Ewwel Qorti ma ħaditx in konsiderazzjoni l-awment fil-valur tal-proprjetà minn meta sar ir-rapport sa dakinhar tas-sentenza u li l-Ewwel Qorti kellha tikkunsidra wkoll illi l-prezz tal-fond jiġi aġġustat skont il-*property price index*. Ilmentaw illi sa meta l-kawża ser tgħaddi fi stat ta' ġudikat, il-valur kien ser ikompli jiżdied. Minbarra dan, jilmentaw li, fil-każ ta' fond numru 19 iż-żmien rimanenti tal-kirja ser ikompli jonqos u konsegwentement il-valur għandu jitla'. Jerggħu jilmentaw ukoll illi ma tressqet l-ebda prova illi l-fond kien okkupat u li l-Ewwel Qorti esigiet li kellha tingab prova li l-kirja ġiet itterminata meta anqas eżistiet prova li l-kirja kienet għaddiet għand Anne Formosa.

54. Is-soċjetà appellata twieġeb għal dawn iż-żewġ aggravji billi ssostni illi skont l-Artikolu 315 tal-Kap 12 qabel kull bejgħ bl-irkant għandha ssir stima u li skont l-Artikolu 308, jista' jsir rikors għall-korrezzjoni ta' kull żball fid-deskrizzjoni jew valutazzjoni. Tgħid li fil-każ odjern dan ma sarx u anqas saret xi eskussjoni. In oltre meta jsir bejgħ bl-irkant ma hemmx limitu ta' kemm ikunu l-offerti li jintefgħu dwar il-ġid subbastat.

55. Din il-Qorti tqis illi hadd mill-partijiet ma ressaq xi stima *ex parte* bi stimi alternattivi matul l-aħħar stadji tal-kawża quddiem l-Ewwel Qorti u konsegwentement l-argument li l-Ewwel Qorti żbaljat meta striedet fuq l-istimi mressqa mill-perit tekniku ma jreġix.

56. Jiġi osservat ukoll li l-konvenuti Formosa jerġgħu jressqu l-ilment li l-fond 2 ma kellux jiġi stmat daqs li kieku huwa okkupat, din il-Qorti madankollu tqis li dan diġà ġie indirizzat fl-aggravji preċedenti.

57. Din il-Qorti tifhem li illum il-ġurnata għaddew diversi snin minn meta saret l-istima fuq it-tliet proprjetajiet u tqis li jkun ġust li meta jsir il-bejgħ b'subbasta l-proprjetajiet jerġgħu jiġu stmati minn perit maħtur mill-Qorti sabiex isir aġġornament tal-valuri relattivi skont dak permess mill-proċedura applikabbli. Madankollu din il-Qorti tqis illi l-iskop tal-appell huwa li tiġi rriformata s-sentenza tal-Ewwel Qorti fejn din il-Qorti tqis li Ewwel Qorti tkun żbaljat u mhux biex tiddeċiedi fuq kweżiti ġodda li ma

tkun saret l-ebda eċċezzjoni jew talba rigward l-istess. Fid-dawl ta' dan, din il-Qorti ser tiċċhad dawn iż-żewġ aggravji.

Ir-Raba' Aggravju tal-konvenuti Lewis, Vivienne, Mario u Emanuel sive Noel Formosa u għan-nom ta' Anne Formosa.

58. Din il-Qorti ser tgħaddi biex issa tindirizza r-raba' aggravju, permezz ta' liema l-appellanti jilmentaw illi l-Ewwel Qorti ma kellhiex tordna li l-ispejjeż jiġu maqsuma bil-mod ordnat minnha. Jisħqu li l-partijiet ma għandhomx l-istess ishma fil-proprjetajiet u l-ispejjeż kellhom jinqasmu skont l-ishma li għandhom u dan skont il-prassi tal-Qrati.

59. Din il-Qorti tagħmel referenza għall-kawża Saviour Spiteri et v. Paul Borg et¹⁹ fejn intqal illi:

“Illi fir-rigward tal-kap tal-ispejjeż hu minnu illi f'divizjoni l-ispejjeż tal-kawża jigu sopportati bejn il-kontendenti fil-proporzjon tal-interess rispettiv. Jezistu però eċċezzjonijiet għal din ir-regola. In fatti kif jinghad fid-decizjoni fl-ismijiet “G. Bonnici –vs- G. Zammit”, 2 ta' Mejju 1873, *“tuttavia cio` non ha luogo quando la divisione non viene fatta per colpa di uno degli interessati in opposizione al volere di tutti gli altri.”* “Fil-kaz prezenti l-Qorti ma tistax tinjora l-fatt illi r-rikorrenti kienu interpellaw lill-intimati permezz ta' ufficjali diversi xhur qabel ma ntavolaw ir-rikors odjern u wara kellhom għamlu diversi spejjeż biex jinnotifikaw lill-intimati għalhekk fic-cirkostanzi din il-Qorti thoss illi l-ispejjeż tal-prezenti għandhom ikunu a karigu tal-intimati.”

60. Fid-dawl ta' dan din il-Qorti tqis li tenut kont il-fattispecie tal-kawża ma ssibx raġuni l-għaliex għandha tiddisturba dak deċiż mill-Ewwel Qorti

¹⁹ Ċit.1047/2006/1 kkonfermata mill-Qorti tal-Appell Superjur nhar il-25 ta' Ġunju, 2010.

fir-rigward tal-kap tal-ispejjeż u sejra tiċhad dan l-aggravju.

Deċide

61. Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddisponi mill-appelli billi tiċhadhom u tikkonferma s-sentenza mogħtija mill-Ewwel Qorti. Bl-ispejjeż ta' dan l-appell, inkluż tas-soċjetà appellata, jiġu sopportati nofs bin-nofs mill-konvenuti.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Joseph R. Micallef
Imħallef

Tonio Mallia
Imħallef

Deputat Reġistratur
gr